

**Економічна корисність підприємства
в системі корпоративних інтересів його власників**

Корпоративні інтереси усіх зацікавлених сторін розглядаються через різний прояв корисності підприємства. Стверджується, що він сприяє гармонії інтересів акціонерів.

Корпоративна соціальна відповідальність забезпечує конкурентні переваги та соціальну корисність корпорації. В загальному вигляді корисність розглядається як задоволення потреби або іншої вигоди; економічну користність відносно підприємств, з точки зору їх власників, традиційно пов'язується з дохідністю - результатом використання факторів виробництва, ліквідністю - величиною попиту на акції, та ризикованістю, як стійкістю вартості підприємства до коливань попиту і дохідності. Тобто, в узагальненому вигляді, економічна корисність підприємства тотожна корисності будь-якої фінансової інвестиції, а отже управління нею маю здійснюватися традиційними для інвестиційного менеджменту методами. Поряд з цим, різні акціонери в силу багатьох обставин по-різному сприймають економічну корисність одного і того ж підприємства, що однак не має призводити до протиріччя їх інтересів [1]. Але останнє можливо лише у тому випадку, коли практика корпоративного управління ураховує щонайменше такі обставини.

Інвестуючи кошти, всі акціонери бажають не лише високого значення ROI, а й повернення інвестицій, причому у збільшеному вигляді - і тут їх найвагоміший інтерес стосовно дохідності та ліквідності акцій співпадає. Але реалізувати цей інтерес однаковими методами різні власники не можуть з огляду на те, що більші інвестиції надають більше прав на управління ними. Тому мажоритарні акціонери і керують прямо чи через топ-менеджерів підприємством, приймаючи на себе більшість ризиків. Власники ж порівняно

невеликих інвестицій за відмову від участі в управлінні, яке позбавляє їх можливості контролювати капіталовкладення, одержують компенсацію, що приймає вигляд підвищеної ліквідності - за незгоди з управлінськими рішеннями, що не вигідні не керуючим власникам, їх інвестиція має бути легко повернута. Тобто, управління економічною корисністю здійснюють всі власники, незалежно від величини інвестицій, одні - прямо втручаючись в управління, а інші опосередковано на основі ліквідності через ринок.

Також всі власники перспективи корисності належної їм власності пов'язують з перспективами діяльності підприємства, але останні можуть розглядати під різними кутами зору [1]. Але це теж не призводить до конфлікту їх інтересів, оскільки, по-перше, міноритарії можуть використати підвищену ліквідність своїх акцій, по-друге, вони усвідомлюють, що мажоритарні власники краще вміють заробляти на своїх інвестиційних рішеннях (з огляду хоча б на здійсненні ними великі капіталовкладення в підприємство) і довіряють їм, по-третє, контролюючі акціонери вдячні міноритаріям за можливість не робити додаткові капіталовкладення і ураховують їхні інтереси. Більше того, немає ґрунтовних підстав для протиріччя інтересів декількох стратегічних інвесторів - вони свідомо ввійшли у спільний бізнес, однаково розуміють його корисність і за визначенням є однодумцями.

Отже, неоднакове розуміння величини економічної корисності йде не на шкоду, а на користь власникам і ніякого природного протистояння інтересів акціонерів нема, вони чудово знаходять спільну мову інвестуючи і таким чином розвиваючи свої підприємства. Проте національна практика корпоративного управління дає безліч прикладів, що заперечують цей висновок [2].

Список використаних джерел:

1. Мендрул О. Природа корпоративних конфліктів // Ринок цінних паперів України. - 2002. - № 7-8. - С. 27 - 33.
2. Мороз О. В., Карачина Н. П., Халімон Т. М. Корпоративне управління на підприємствах України: пост- приватизаційний етап еволюції: Монографія. — Вінниця: УНІВЕРСУМ - Вінниця, 2007. — 180 с.